

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛІВІСТЬ — галузь машинобудування, що виробляє автомобілі та запасні частини до них, а також автомобільні двигуни, агрегати, причеи і напівпричеи. До А. п. належать підприємства з виробництва електронавантажувачів, автонавантажувачів, мотоциклів, моторолерів, мопедів, велосипедів, низка суміж. заводів, а також проектні НДІ та КБ. А. п. виникла у кін. 19 ст., а в Україні розвивається від середини 20 ст., коли почав працювати *Одеський автоскладальний завод* (1945), що спеціалізується на випуску напівпричепів і рефрижераторів. 1948 став до ладу Львів. завод автонавантажувачів (нині **«Автонавантажувач»**) — єдине в країнах СНД і найбільше в Європі підприємство з випуску великотоннаж. автонавантажувачів. 1957 розпочато серійний випуск автобусів на Львівському автобусному заводі, 1959 — виробництво великовантаж. автомобілів на Кременчуц. автомоб. заводі (нині **«АвтоКрАЗ»**), 1960 — легкових автомобілів на Запоріж. автомоб. заводі (нині **АвтоЗАЗ-ДЕУ**), 1967 — вантажно-пасажир. автомобілів на Луцькому автомобільному заводі, єдиному підприємстві в Україні, що виготовляє легкі автомобілі підвищ. прохідності і борт. вантажівки. До підприємств, які виготовляють комплектув. вироби та зап. частини до автомоб. техніки, належать: *Мелітопольський моторний завод*, *Харківський завод тракторних двигунів*, *Дніпропетровський акумуляторний завод*, *Кременчуцький колісний завод*, *Херсонський завод карданних валів*, *Синельниківський ресорний завод*, **«Автокольорлит»**, **«Автогідро-агрегат»** та ін. Чільне місце в галузі А. п. посідають такі підприємства, як Львівський мотозавод, **Київський мотоциклетний завод** і *Харківський велосипедний завод*. Усього до галузі А. п. України належить бл. 100 підприємств. За масштабами виробництва і кількістю працівників це переважно середні підприємства. В Україні на кін. 80-х рр. випуск легкових, вантаж. автомобілів та автобусів становив бл. 196 тис. на рік. У світі найбільшими виробниками автомобілів є США (фірми «Дженерал Моторс», «Форд» та ін.), Японія («Тойота», «Гонда»), Німеччина (БМВ, «Мерседес», «Фольксваген»), Франція («Рено», «Сітроен»), Італія («Фіат»), Швеція («Вольво»), РФ (ВАЗ) та ін.

Фотоілюстрації

Нині в Україні над удосконаленням конструкцій автомобілів, зростанням кількості їхніх типів, розробленням методів підвищення тех.-експлуатац. властивостей, забезпеченням зменшення забруднення довкілля працюють спец. підрозділи на заводах, у Нац. транспорт. університеті (Київ), Київ. наук.-тех. центрі «Інформатика», де вже розроблено проект електромобіля для міських перевезень, та ін. Осн. розробником автобусів та спец. транспорт. засобів різного призначення в Україні є **Автобусо-тролейбусобудування український інститут**. 1993 затверджено комплексну наук.-тех. програму розвитку А. п. України, в якій сформульовано осн. напрями розвитку автомобілебудування: істотне збільшення масштабів усіх видів автотранспорт. техніки, суттєве розширення її типу, оптимізація функціонал. структури; підвищення продуктивності автотранспорт. засобів; підвищення якості, надійності та довговічності автомобілів, зниження трудомісткості їх обслуговування, поліпшення умов праці водіїв і комфорту пасажирів. Фахівців у галузі А. п. готують у Нац. транспорт., Харків. автомоб.-дорож. тех. університетах та ін. закладах. (Див. **Автомобіль**, **Автомобільний транспорт**; див. іл. на окремому аркуші).

Рекомендована література

1. Ласков М. Старт «Запорожця». К., 1962;
2. «Коммунару» – 100 лет. З., 1963;
3. Кременчугский автомобильный завод им. 50-летия Советской Украины. Х., 1972;
4. Правденко С. Родом з Волині // Україна. 1979. № 37;
5. Палыга Е. Реструктуризация Львовского мотозавода // ЭУ. 1997. № 1;
6. Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні: Закон України від 19. 09. 1997 р. // Відомості ВР України. 1997. № 47;
7. Жаболенко М., Оносов М. Проблеми виробництва і збуту легкових автомобілів СП «АвтоЗАЗ “DAEWOO”» та шляхи їх вирішення // Торгівля і ринок України. 1999. Т. 2, вип. 9.

М. М. Возний

Бібліографічний опис:

Автомобільна промисловість / М. М. Возний // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42454>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).